

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

Puniuit enim
 odiè etiam
 andis cogita
 l acquirant
 s bona pecc
 tinendum
 aa, vel è cen
 ter, vt in
 dolo ablu
 oi tempellat
 liter de iure
 et. quæ sub
 rte aderit
 os illos ser
 13. Sic vxor
 ph adolefec
 est, quod
 corde, qu
 ns vxor, pre
 altum, vt
 s inuidere
 nuidentia
 nctum, qui
 nuidebat
 sic fratres
 naretur, Ge
 debant Mo
 principes
 llis diligeb
 s compesc
 one in reg
 gratius de
 at id, quod

ximi seruitio, vt tibi seruiat, idè non facilè debent credere serui & ancillæ detractoribus, qui intendunt eos alienare à Dominis suis, quos Deus illis adiunxit, nec alienis citò se addicere: hoc enim peccatum est tam in suisoribus, quàm in seruis obsecundantibus. Debent autem seruitores & ancillæ debitum tēpus seruitij expectare & complere, nec fidem Dominorum fallere. Qui autem hoc non faciunt, non solum peccant in famam propriam: reputantur enim apud omnes inhonesti & leues, sed etiam in Deum, propter quem tenentur seruare fidem suis Dominis vsq; ad exactum seruitij tempus. Sic Paulus ad Eph. 6. Coloss. 3. inquit: Serui, obedite Dominis vestris in timore & tremore, sicuti Christo Domino, non ad oculum seruientes quasi hominibus placentes, sed vt serui Christi, facientes voluntatem Dei ex animo. Voluntas Dei est, vt seruiatis his vestris Dominis. Idè bona voluntate seruite illis, sicuti Domino, & non hominibus: Seruus ita debet cogitare, seruiam Domino meo, ac si Deo seruirem: & sciat quòd recipiet à Deo præmium fidelis sui seruitij, & non solum temporale, sed etiam æternum. Ergo qui concupiscit proximi sui famulum aut ancillam, datque illis ansam relinquendi suos Dominos antè tempus completū, hunc Deus impunitum non relinquet, nec prosperabitur, aut habebit vnquam familiam fidelem aut obedientem: Præterea ipsos seruos inconstantes Deus varijs infortunijs puniet, vt seruire tandem cogantur Dominis impijs ac dyscolis in pœnam &c. In his itaque omnibus DEVS timendus est præceptis.

DEUS PATER NOSTER

in cœlis, Matt. 6. Lucæ 11.

CAPVT XXV.

ARGVMENTA.

S 5

I. Qua-

1. *Quare Deus nobis hominibus factus est pater pius & amicissimus.*
2. *Quæ sit differentia inter Deum patrem in caelis, & patrem nostrum in terra.*
3. *Quis sit pater, & cum sciat defectus filiorum, cur tamen ab illis vult exorari.*

1.

VANuis Deus propter peccata nostra merito esse possit formidabilis: Iustus & damnare nos omnes, tamē mortuorum filij placatus est, vt nunc velit esse pater omnium illorum, qui credunt in filio suo Iesum Christum. Ioan. 1. dedit potestatem filio suo Dei fieri his qui credunt in nomine eius, &c. Pater omnium Christianorum, qui in ipsum credunt, Deus est pater: non credentium autem iudex est formidabilis. Sic Esa 63. vocat Deum patrem, Tu Domine pater noster, redemptor noster es. & 2. Corin. 1. dicit Apostolus: Pater misericordiarum & Deus totius solationis. Si ergo est pater nobis, & nos igitur filij eius, & heredes regni eius, Rō. 8. Ideo dicitur Ioh. 1. videre qualem gratiam dedit nobis pater, id est, nos, vt filij Dei nominemur & simus. Hæc magna gratia Dei est, vt nos in filios propter Christum recipiat. Qui ergo dedit vt filij simus, inquit Augustinus, quid ergo non dabit filijs petentibus aliquid: si concessit quod maius est, nempe esse filios, quomodo terna dona, quæ minus sunt, negabit? Vt ergo omnes homines natura peccatores Ephes. 2. efficiantur filij Dei, Deus primò facit denunciare verbis voluntatem suam toti mundo, & sic prædicatur per angelum in vniuersa terra Marc. vlt. Matth. 24. intelligimus, quòd postulet pœnitentiam & fidei, & promittit vitam ex misericordia propter Christum pœnitentibus & credentibus, deindè aperit cor

nostra, & donat vt credere valeamus Euangelio Ioan. decimoquinto inquit Christus: Non vos me elegistis, sed ego vos elegi &c. Ideò nisi ipse corda nostra aperuerit, nemo verè potest credere: aperire autè omnibus paratus est, quibus facit denunciare verbum, Si quis autem contempserit, & Euangelio non obedièrit, Rom. 10. is non efficietur filius Dei. Et sic primò antequam quicquam petimus à Deo, oportet vt Deus nobis fiat pater, id quod fit per fidem in Christum. Postea dicimus & oramus: Pater noster qui es **Matth. 6.** in caelis: iam vocamus & habemus eum patrem, antequàm quippiam petierimus. per fidem igitur verbi ipse mihi pater, & ego filius eius factus sum: & quoniam pater nobis est factus, ideò misericordia & gratia sua nos fouet, regit, mundat & saluat, & maiori studio curat nostra, atq; nouit defectus & tribulationes filiorum suorum per fidem filij sui, quàm vllus pater carnalis. Ideò dicit Esa 49. Nunquid potest obliuisci mater filij sui &c.

Secundò dicimus Deum patrem nostrum in caelis, ad differentiam patris quem habemus in terris, qui cum sit homo peccator, mortalis & vt filius, non potest hoc nobis donare, quod verus pater in caelis donat, nempe remissionem peccatorum, sanitatem corporis, & alia bona spiritualia, patientiam, misericordiam, pacem cordis, fidem, timorem, dilectionem Dei, & alios fructus Spiritus. Gal 5. Postremò nec vitam eternam potest donare, sicut pater caelestis. Est igitur multo amplius diligendus & timendus pater in caelis, quàm terrenus. Maximè etiam conformes & obediens filij esse debemus erga hunc patrem Deum in caelis, vt faciamus quæ præcipit, & omittamus quæ prohibet, vt credamus verbo eius, & illi per omnia obtemperemus. Sic enim dicit per prophetam Malach. 1. Filius honorat patrem, & seruus Dominum suum. Si ergo pater ego sum, vbi est honor meus? & si Dominus ego

ego

ego sum, vbi est timor meus, dicit Dominus exercituum? Nihil enim abominabilius filio proteruo erga parentes, quos etiam Dominus occidere iussit Deut. 21. Multo peiores sunt filij proterui & inobedientes erga Deum: illi enim punientur morte æterna, id est, damnatione. Si non longam vitam habebunt inhonorantes parentes, Exod. 20. neque æternam habebunt illi, qui Deo non obediunt, & plurimum gloriantur de patre & Euangelio.

3. Tertiò, quia pater libenter audit loqui filium suum, & sæpè dat occasionem illi vt loquatur, & vult etiam pater, vt filius petat ipsum pro re necessaria humiliter: in hoc enim agnoscit filius patrem superiorè illi, & honorat ipsum, sic Deus pater noster in cælis vult vt ipsum alloquamur, & hoc fit per orationem: nam cum oramus, tunc cum patre Deo nostro loquimur: quando verò audimus vel legimus scripturam vel Euangelium, tunc ipse nobis loquitur. Ob id etiam Apostolus Rom. 15. inquit: *Quæcunque scripta sunt, &c.* Et quia orare Deum patrem, est cultus diuinus & honor quem illi debemus, ibi eum agnoscimus omnium datorem: ideo scriptura vbique iubet orare Psal. 49. *Inuoca me in die tribulationis.* Matth. 7. *Petite, & accipietis,* Ioan. 16. *Luce 18. oportet semper orare &c.* Igitur quauis pater sciat nostra necessitatem antequam petamus eum, Mat. 6. *scit enim pater vester &c.* vult tamen vt illi loquamur per orationem, vt debitum cultum ei impendamus, vt præceptum eius impleamus, quia iussit petere. Ipse enim Christus in primis docet nos petere in nomine suo, Ioan. 16. vt certi simus de exauditione: nam pater sic honorat filium, vt nihil propter ipsum deneget. At hoc est petere in nomine Christi, quando hoc petimus, quod ille iussit nos petere, vt dicendo: *Pie Deus & pater, ego hoc à te peto, & hoc non facio à meipso: dilectus enim filius tuus iussit & præcepit mihi, ideo si exaudis me,*

L
dis me, et
nostrum I
exaudis fil
stolus de
mus ad D
voluntate
nos audit
mus quod
ter factus
ta non de
Deus cura
vllus pate
si filius ei
&c. & add
lis, dabit b

DE

1. Quo
in m
2. In q
3. Quo
tun

us. Hoc n
test a nobi
nobis aut
tamus. Ma

dis me, etiam audis dilectum filium tuum Dominum nostrum Iesum Christum: quod si me non audis, nec exaudis filium tuum. Sic enim i. Ioan. 5. dicit Apostolus de tali oratione, Hæc est fiducia quam habemus ad Deum, quodcunque petierimus secundum voluntatem eius, audit nos. & quoniam scimus quod nos audit, ideò etiam scimus quod hoc impetrabimus quod petierimus. Et quoniam Deus nobis pater factus est propter mortem filij, ideò anima turbata non desperare, sed consolari se debet. Ipse pater Deus curam nostram plus habet & diligentius, quam ullus pater terrenus, sicut patet Matth. 7. Quis vestrum si filius eius petierit panem, illi lapidem daturus est &c. & addit: quanto magis pater vester qui est in cælis, dabit bona si postulaueritis ab eo?

DE SANCTIFICATIONE

nominis sui.

CAPVT XXVI.

ARGVMENTA.

1. *Quomodo oporteat nomen Dei in se sanctum, in nobis etiam sanctificari.*
2. *In quibus rebus dehonatur nomen Dei.*
3. *Quod sit premium pie, & quod male tractatum nomen DEI.*

Nomen Dei in se sanctum est. Sic enim inquit propheta Psal. 53. Confitebor nomini tuo Domine, quoniam sanctum est, & Psal. 110. sanctum & terribile nomen eius. Luc. 1. Et sanctum nomen eius. Hoc nomen in æternum sanctum erit, & non potest a nobis nec magis nec minus sanctificari in se. In nobis autem vt sanctificetur, docuit Christus vt petamus. Matt. 6. Primò scilicet, vt nos sanctificet nomen

men